

Η ΠΕΡΙΦΗΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΛΑΪΔΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Θ'. ΟΛΙΣ εδιδαν τή Λαΐδα, οι ιερείς του ναού τόσο θαμνιόθηκαν απ' την όμορφιά της, ώστε την παρακάλεσαν να μείνει κάμποσο καιρό στην Έφεσο για να παρενοχληθεί στη μεγαλοπρεπή γιορτή της Άρτέμιδος που γινόταν κάθε χρόνο, για να ύποδοθη αυτή το ρόλο της θεάς. Η έταιρα δέχτηκε κι έμεινε.

Όταν ήρθε ή μέρα της γιορτής, της φόρεσαν τη στολή της θεάς, την ανέβασαν σ' ένα θαυμάσιο δόλοχμο βρομα, κι ένα τόξο κι ένα βέλος στά χέρια, με τη φαρέτρα χρυσασμένη στον ώμο της, και την περιέφεραν γύρω απ' τα τείχη της Έφesus, με μιά ακολουθία από είκοσι κορίτσια, τα όμοιά της πόλεως.

Άπειρο πλήθος κόσμου είχε συγκεντρωθεί στην Έφεσο απ' τις γειτονικές πολιτείες για να δει και να θαυμάσει την κοσμοζουκισμένη έταιρα της Κορίνθου και να προσφέρει στο ναό δώρα. Η γιορτή υπήρξε μεγαλοπρεπής, ή Λαΐς έθροιάβευσε. Ο λαός τη γέμισε κι αυτή πλούσια και πολύτιμα δώρα.

Λίγες μέρες μετά τη γιορτή, ο Άρσάμιτης και ή Λαΐς συνέχισαν το ταξίδι τους για τις Σάρδεις. Ο Άρσάμιτης είχε ειδοποιήσει τον πατέρα του ότι έφρανε μαζί του την Ξακουστή Λαΐδα κι όταν έφτασαν εκεί, της έγινε βασιλική ύποδοχή. Όλος ο λαός ήταν στο ποδί. Η πόλις είχε φωταγωγηθεί κι έτι ένα μήνα δινόντουσαν μεγαλοπρεπείς γιορτές, δημόσια χοροί, νυχτερινές σερανάτες, παρελάσεις και ψευδομάχες του στρατού στη μεγάλη πλατεία του παλατιού.

Ο πατέρας κι ή αδελφός του Άρσάμιτη δέχτηκαν τη Λαΐδα εγκάρδια, σαν να ήταν μέλος της οικογενείας του. Της έδωσαν εκατό γυναίκες για να την υπηρετούν, εκατό μουσικούς για να τη διασκεδάσουν κι εκατό άμαζόνες κι ύπεροχα άλογα για να τη συνοδεύουν στις εκδρομές που έκανε στα περικόρια. Κάθε φορά που δινότανε σημάδι στον πόδι της Λαΐδος, οι καλεσμένοι ποτέ δεν ήταν λιγώτεροι από πεντακόσους κι οι δούλοι που σερβίριζαν τα φαγητά άλλοι τόσοι. Η πολιτέλεια κι ή χλιδή του βασιλέως στην πρωτεύουσα της Λυδίας την έπαιζή, ήταν αφάνταστη. Η Σάρδεις ήταν μιά πόλις έντελώς διαφορετική απ' όλες τις πόλις της Ελλάδος. Η Αθήνα και ή Κόρινθος δεν ήταν μεγαλειότερες από μιά συνοικία της ατίρανης πρωτεύουσας της Λυδίας. Άρκεϊ να σημειωθεί ότι ή Σάρδεις είχαν πληθυσμό πεντακοσίων χιλιάδων κατοίκων. Από αυτούς, οι 499.000 ήταν δούλοι. Δούλοι δηλαδή χιλίων πλουσίων άρχόντων.

Τόση ήταν, τέλος, ή χλιδή κι ή μεγαλοπρέπεια στην πόλι αυτή, ώστε ή Λαΐς, μ' όλο που ήταν εννησιμένη στην πολιτέλεια και στον πλούτο, θαμνώθηκε και σάσπισε.

Τις περιποιήσεις που της έκανε ο Άρσάμιτης, ή Λαΐς τη περιέγραψε στο παρακάτω γράμμα που έστειλε απ' τις Σάρδεις στον αγαπημένο φίλο της φιλόσοφο Άριστιππο. Το χειρόγραφο του γράμματός αυτού διασώθηκε διά μέσου των αιώνων και το κείμενό του, όπως το μετέφρασε ο διάσημος Γερμανός αρχαιολόγος Βίλαντ, έχει ως έξης:

«Η ΛΑΪΣ ΣΤΟΝ ΑΡΙΣΤΙΠΠΟ

Άπό τις Σάρδεις.

» Σὺ πὸν ξέρεις τὰ πάντα καὶ πὸν θέλεις νὰ ξέρης τὰ πάντα, ἀγαπῆ φίλοσφε, μήπως ξέρεις κανένα ἀντιφάρμακο ἐναντίον τῆς θανασίμου ἀνίας πὸν μὲ κατέχει καὶ ἡ ὀποία, ὅπως εἶπε κάποιος μαθητῆς τοῦ Ἀσκληπιοῦ, γεννιέται ἀπ' τὴν ὑπερβολικὴ κατάρχησιν τῶν διασκεδάσεων;

» Μὲ ρωτᾷς, ὦ Ἀριστιππε, στὸ γράμμα σου, ἂν εἶμαι εὐτυχισμένη, ἐδῶ στὶς Σάρδεις. Ὡ, φίλε μου!... Εἶμαι τρομακτικὰ εὐτυχισμένη. Τόσο πολὺ, ὥστε δὲν ἀντέχω πειὰ στὴν τὴσιν εὐτυχία. Ποτέ μου δὲν ἐννοίωσα ὅσο τώρα, πόσο εἶνε ἀληθινὸ τὸ γνομικὸ πὸν λέει: «Υπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι εὐκολώτερα συνηθίζουν στὴ δυστυχία, παρὰ στὴν εὐτυχία». Ἀσφαλῶς στὴν κατηγορία τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ἀνήκω κι' ἐγώ, γιατί νοιώθω σάν νὰ βουλιάζω μέσα στὸν ὄκεανὸ τῶν ἀπολαύσεων πὸν μὲ τριγυρίζουν.

» Ὁ Ἀρσάμιτης εἶνε παραπολὺ πλούσιος, παραπολὺ ἀξιαγάπητος, παραπολὺ περιποιητικὸς. Ἰκανοποιεῖ καὶ τὶς παραμικρότερες ἰδιοτροπίες μου. Ἐπρεπε νάχω μιά ἀνεξάντλητη πηγὴ ἀγάπης καὶ τρυφερότητας, γιὰ νὰ τοῦ ἀνταποδώσω τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἀφοσίωσιν πὸν μὲ δειχνει.

» Θυμάσαι;... Φοβόμουν μήπως τυχὸν εἶνε ὑπερβολικὰ ζηλιάρης. Ἀλλὰ ὁμολογῶ ὅτι ποτέ δὲν θὰ μπορούσα νὰ φαντασθῶ τὴν ἀλλόκοτη τρέλλα πὸν τὸν ἔχει πιάσει. Δὲν τὸν βασανίζει δηλαδὴ ἡ

σκέψις μήπως δὲν τὸν ἀγαπῶ ἀρκετὰ, ἀλλὰ τὸνναντίον ἡ ἰδέα ὅτι αὐτὸς δὲν ἀγαπᾷ καὶ δὲν περιποιεῖται τὴ Λαΐδα ὅσο πρέπει!... Καὶ τὰ βάζει διαρκῶς μὲ τὸν ἑαυτὸ του. Ἔτσι ἡ ἐπιθυμία του νὰ μὲ ἱκανοποιῆ, δὲν ἔχει ὄρια.

» Φαντάσου ὅτι, πρὸ ἡμερῶν, ἔσκασε πενήντα ὑπέροχα ἄλογα τῆς Ἰκαρίας, γιὰ νὰ μὲ φέρῃ μερικὰ ψαράκια πὸν ζοῦν στὴ θάλασσα κάποιας μακρινῆς χώρας καὶ πὸν ξεχνῶ τώρα τ'ὄνομά τους.

» Βρισκόμαστε στὴ μέση τοῦ συμπλοίου, στὸ ὅποιο ἦσαν καλεσμένοι ὅλοι οἱ μεγιστάνες τῆς πόλεως. Κάποιος ἀπ' τοὺς συνδιηγημόνας μᾶς διηγήθηκε τότε ὅτι σὲ μιά μακρινὴ χώρα βρίσκεται ἓνα εἶδος ὄψαριν ψαριῶν, πὸν τὰ λέπια τους ἄλλοτε ἔχουν τὸ χρώμα τοῦ χρυσαφιῦ, ἄλλοτε εἶνε κατακόκκινα κι' ἄλλοτε γαλάζια. Ὁταν τ' ἄκουσα αὐτό, εἶχα τὴν ἀτυχή ἐμπνευσί νὰ φωνάξω:

— Ὡ, τί ὄψαρι πὸν θὰ ἦταν νάχη κανένας μερικὰ τέτοια ψαράκια μέσα σὲ μιά μικρὴ δεξαμενὴ!...

» Ἀμέως τότε, πρὶν προφτάσω νὰ τελειώσω τὴ φράσι μου, ὁ Ἀρσάμιτης σηκώθηκε κι' ἔφυγε γρήγορα-γρήγορα. Κι' ἔπειτα ἀπὸ δὺο λεπτὰ τῆς ὥρας ἄκουσα τὸ ποδοβολητὸ ἐνὸς δόλοκληρου οὐλα-μοῦ ἱππέων πὸν ἔφηναν καλαζόντας δαμονοιμένα, μὲ τὴ διακυγὴ νὰ μὴ σταματήσουν στιγμή καὶ νὰ πάνε νὰ μὲ φέρουν ἓνα βάζο γεμάτο τέτοια ψάρια ἀπ' τὴν ἄκρη τοῦ Εὐξείνου, στὶς ἐκβολές τοῦ ποταμοῦ Φάζου!...

» Δὲν μπορεῖς νὰ φανταστῆς, ὦ Ἀριστιππε, πόσο προσέχω, κατόπιν αὐτοῦ, στὰ λόγια μου, γιὰ νὰ μὴν ἐκδηλώνω τὶς σκέψεις καὶ τὶς ἐπιθυμίες μου καὶ τὸν ἀναγκάζω νὰ κἀνῃ ξεφωφρениκὲς τρέλλες πρὸς χάριν μου.

» Η γιορτές πὸν δίνουναι καθημερινῶς γιὰ μένα, εἶνε τόσο μεγαλοπρεπεῖς, ὥστε μὲ κάνουνε τρελλὴ ἀπὸ χαρὰ καὶ περηφάνεια.

» Σὲ κάθε τέτοια γιορτῆ μὲ βάζουνε νὰ κάθομαι πάντα σ' ἓνα θρόνο καμωμένον δόλοκληρο ἀπὸ καθαρὸ χρυσαφικὸ σπολισμένο μὲ τόσα πολύτιμα πετράδια, ὥστε ἀπ' τὶς ἐκτυφλωτικὰς λάμψεις τους δὲν ἀντέχει κανεὶς νὰ τὸν ἀνικρῆξῃ.

» Μιὰ μέρα ἔβαλαν νὰ παρελάσῃ μπροστὰ μου μιά πομπὴ ἀπὸ νεαρές πεντάμορφες παρθένες, πλουσιῶν κι' ἀριστοκρατικῶν οἰκογενειῶν. Φοροῦσαν διαφανῆ φορεῖματα, στολισμένα μὲ κορδέλλες καὶ μαργαριτάρια. Τὰ μαλλιά τους κινιόταν χυτὰ στοὺς ὤμους του καὶ τὸ ἀέρο, παρθενικὸς τους στήθος ἔμεινε ἀκαλύπτου! Μιὰ χρυσομεταξὴ ζώνη ἐσφιγγε τὴ μέση τους. Ἐλαμψαν δὲ ὅλες ἀπὸ νεῖατα κι' ὀμορφιά καὶ ἦσαν καμωμένες γιὰ νὰ χρησιμοποιήσουν ὡς μοντέλλα στὸ μεγάλο γλύπτη μᾶς τὸν Σκόπα. Κι' ἔταν, ἀπλώνοντας τὰ τορνευτὰ μπράτσια τους μὲ χάρι, ἄρχισαν νὰ χορεύουν ἓνα συμβολικὸ χορὸ, γύρω ἀπ' τὸν δόλοχμο θρόνο μου καὶ νὰ τραγουδοῦνε μὲ τὶς λεπτές χρυστάλλινες φωνές τους ἓναν ὕμνο στὸν Ἐρωτα, σ' ὀρκίζομαι ὅτι κι' ἓνας θεὸς ἀκόμη θὰ κατέβαινε ἀπ' τὸν οὐρανὸ γιὰ νὰ τὶς θαυμάσῃ.

» Τέλος, ἀγαπῆ μου Ἀριστιππε, εἶνε ἀδύνατον νὰ σοῦ δώσω μιὰ ἰδέα τῆς μεγαλοπρεπειας καὶ τῆς χλιδῆς τοῦ παλατιοῦ, μέσα στὸ ὅποιο ζῶ, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σκλάβων μου καὶ τῶν θησαυρῶν πὸν εἶνε στὴ διάθεσί μου καὶ τῶς ὁποῖους σκορπῶ μ' ἀνοιχτὰ χέρια. Ὁ λαός μὲ λατρεύει ἐπειδὴ τοῦ χαρίζω ταχτικά σάνκους δόλοκληρους μὲ χάλκινα νομίσματα τοῦ Δαρειῶν. Τὰ χρηματοκιβώτια τοῦ Ἀρσάμιτη εἶνε πολὺ βαθεῖα, ἀλλὰ, μὲ τὸν τρόπο πὸν σκορπῶ τὰ χρήματά του, δὲν θὰ χρειαζόταν καὶ πολὺς καιρὸς γιὰ νὰ τ' ἀδειάσω. Εὐτυχῶς γι' αὐτόν, ὁ ποταμὸς Πακτωλὸς ρεῖ κάτω ἀκριβῶς ἀπὸ τοὺς τοίχους τοῦ παλατιοῦ του.

» Ποτέ βασίλισσα δὲν εἶχε τόση ἐξουσία ὅσην ἔχω ἐγὼ στὴν Αὐλὴ τοῦ σατραπῆ τῆς Λυδίας. Ὅλος ὁ κόσμος γονατίζει μπροστὰ μου κι' ἡ θελήσεις μου πραγματοποιοῦνται μὲ μιά ταχύτητα, ὅμοια μ' ἐκείνην πὸν γίνονται τὰ θαύματα. Ναι, ἀγαπῆ μου φιλόσοφε, αὐτὴ ἡ τυφλὴ ὑποταγὴ ἐνὸς λαοῦ σκλάβων πὸν μὲ τριγυρίζει, αὐτοὶ οἱ ὑπερβολικοὶ ἔπαινοι, αὐτοὶ οἱ μεγιστάνες πὸν γονατίζουν μπροστὰ στὰ πόδια μου, μὲ φέρνουνε ἀνία καὶ σχεδὸν μὲ κάνουν νὰ ντεβέπωμαι. Ὁ κόσμος ἄρχισε νὰ βαρύνῃ στὴν ψυχὴ μου κι' ἀποφάσισα νὰ ξαναγυρίσω στὴν Κόρινθο, γιὰ νὰ βρῶ τοὺς καλοὺς μου φίλους. Αὐτὸ θὰ σ' ἐκπλήξῃ, χωρίς ἄλλο, ἀλλὰ εἶνε, ὡστόσο, ἡ ἀπόλυτη ἀλήθεια. Νοσταλγοῦσα τὴν Κόρινθο, τὸν γαλανὸ οὐρανὸ τῆς Ἑλλάδος.

» Ὡ, ναι, Ἀριστιππε, νοσταλγῶ τὶς εὐτυχισμένες ἐκείνες μέρες πὸν, καθισμένοι μαζί κάτω ἀπὸ μιά δροσερὴ σκιὰδα, μπροστὰ στὸ βωμὸ τῆς φιλίας, φιλοσοφοῦσαμε κι' ἐρωτευόμαστε. Τὶ ὄρῳαίς ἡμέρες ἐκείνες! Ἡ ψυχὴ μου πέταει σ' αὐτές, καὶ πολὺ γρήγορα θ' ἀνατεῖλουν πάλι γιὰ κείνην, ἡ ὀποία κούρδιστηκε νάμναι βασίλισσα.

» Ἡ ἀπόφασί μου εἶνε παρμένη πειὰ κι' ἂν δὲν ἐπιδιβάζομαι

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ DON PORTBURY

Η ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΤΑΥΡΟΜΑΧΟΥ

ΕΚΡΙΚΗ γαλήνη βασιλεύε γύρω. Καθόμιον ολομόναχος στη φτωχική ταβέρνα του μικρού μεξικανικού χωριού Μαζιλάταν, έχοντας μπροστά μου μία πελώρια πηλίνη κανάτα και πίνοντας γερές γουλιές κρασιού. Έξαφνα κάποιος με χτύπησε στον ώμο και σήκωσα χαρούμενος τη ματιά μου να ιδώ ποιά ήταν η ανέλπιστα αυτή παρέα... Ήταν ο Σάμπα, ένας μελαφρός, άγριος Μεξικανός, με άσπρα απ' την ηλικία μαλλιά και μαύρα, σκληρά και φλογερά μάτια, γεροδεμένος και ψηλός ίσαμε κει πάνω...

— Καλήμέρα, σενιόρ... μου φώναξε και στρογγυλοκάθησε αντίκρυ μου, παραγγέλλοντας μία κανάτα κρασί...

— Καλώς όρισες, Σάμπα, του είπα. Τι καινούργια; — Έρχομαι απ' την κηδεία του δόν Πέδρο Βολίβαρ, σενιόρ... Τόν ξέρεις, φαντάζομαι, μου αποκρίθηκε.

Και πούς δεν ήξερε τον βαθύπλουτο δόν Πέδρο, με τ' άπεράντα τσιφλίκια και τ' άμετρητα κοπάδια από άλογα, βόδια και πρόβατα; Ποιός δεν ήξερε άκόμα τον τραγικό χαμό της κόρης του, της Γιοζέφας, της πιο όμορφης κοπέλλας στην επαρχία, που χάθηκε μία μαγική νύχτα, Έξαφνα, χωρίς να λησαστή τίποτα πειρά γι' αυτήν, έδω και τριάντα χρόνια τώρα;

Όλα αυτά πέρασαν σαν άστραπή απ' το μυαλό μου, κι' άπάνω σ' αυτό το τελευταίο περιστατικό της Γιοζέφας, που μου φανόταν σωστό μυστήριο, θέλησα να ρωτήσω τον Σάμπα... Ήταν στά νειάτ' του ο πιο ξεκουνημένος ταυρομάχος του Μεξικού, με διάλαμψη κοριέρα κι' άφθονα κέρδη... Ο άγαπημένος των γυναικών και το είδωλο θυμασμού και φθόνου των άνδρών... Έξαφνα, κι' αυτός, έδω και τριάντα χρόνια, έπαψε να σκοτώνει ταύρους, άλλαξε επαγγελία, άποτραβήχτηκε απ' τον κόσμο. Γιατί;... Επιδημοσία πού να το μάθω... Γόρφα λοιπόν και τον ρώτησα Ξαφνικά:

— Δεν μου λές, Σάμπα... Τι λέν για τη Γιοζέφα, έδω στο χωριό; Γιατί χάθηκε έτσι Έξαφνα τότε;

Ο Μεξικανός έφριξε άπάνω μου μία ύ-

άμέσως για την Κορίνθο, το κάνω γιατί προηγουμένος θέλω να φερθώ φιλότιμα κι' ευσυνείδητα στον Άρσάμπη, για τον όποιον δεν έχω παρά μόνο λόγους εύγνωμοσύνης. Θέλω δηλαδή να επιθυμήσει αυτός πρώτος τον χωρισμό μας. Βέβαια αυτό εινε πολύ δύσκολο, εξ αίτιας του μεγάλου έρωτός του, ο όποιος δεν χαλαρώθηκε ούτε στιγμή. Αλλά έχω ένα σχέδιο στο μυαλό μου και συ ξέρεις ότι τα σχέδιά μου καταστρώνονται πάντοτε καλά.

Έν τούτοις, αν δεν επιτύχω, δεν θά μου μείνη πειρά παρά μόνο ένα μέσον. Να προτείνω δηλαδή στο νεαρό πατέρα να πάμε να κάνουμε μαζί επ' τον βράχο της Δευκάδος, το κλασικό πήδημα της Σαφρούς, εκείνος μεν για να γλυτώσει από έναν έρωτα φλογερό κι' ακατάλυτο, κι' εγώ για να γλυτώσω απ' την άνια του να δέχωμαι τον έρωτα αυτόν χωρίς να μπορώ να του τον ανταποδώσω. Έλπίζω, εν τούτοις, ότι δεν θά φτάσωμε στις ακρότητες αυτές. Χαίρε.

ΑΛΙ-Σ Η ΚΟΡΙΝΘΙΑ.

Η ΑΛΙ-Σ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΟΦΑΝΤΗ ΤΗΣ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ

Όλες όμως τις απολαύσεις, τις δάξες και τις ήδονές που εγεύθηκα στις Σάρδεεις ή Λαίς, ήσαν πεπορωμένο να τις πληρώσει πολύ γρήγορα και πολύ σκληρά, κι' ένα ψυχικό ματύριο φοριζό.

Έπειτα από ενός έτους διαμονή στην πρωτεύουσα της Λυδίας, άφου άπέκρουσε την προσφορά του Άρσάμπη που της έφρότεινε να την παντρευτή, ή Λαίς μπήκε σ' ένα πλοίο που ναυλώθηκε επίσηδες γι' αυτήν κι' έφυγε για την Κορίνθο, φορτωμένη μ' άμύθητα δάρα.

Αλλά στην είσοδο του κόλπου της Αιγίνης το πλοίο της κατέληφθη από μεγάλη τρομμιά κι' έπειδή δεν μπόρεσε να περάσει το σφωρητήριο, άναγκάστηκε να καταφύγη στο λιμάνι του Σουνίου, το σημερινό Λαύριο.

Επλησίαζε τότε ή έτησια γιορτή των Έλευσινίων Μυστηρίων. Γι' αυτό, πλήθος κόσμου από διάφορες πόλεις της Ελλάδος και της Μικρασίας, είχε συγκεντρωθεί στο Σούνιο, για να προσκυνήση στον έορφημο ναό της Σουινιάδος Άθηνάς και να πάη κατόπιν στην Έλευσίνα.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

πονή ματιά που με πάγωσε... Κάτι σαν στεναγμός φρούσωσε για μία στιγμή τ' ά πλατεί στήθη του. Παράγγειλε μία δεύτερη κανάτα και βγάδοντας ένα μακρύ Ίσπανικό σπιλέττο το κάφωσε με δύναμη στο τραπέζι. Κοντανασαίνοντας ύστερα βαθεία, άρχισε να μου λέη: «Μονάχα εγώ ξέρω τί άπόγινε ή σενιορίτα Γιοζέφα... Έκλεισα το μυστικό αυτό 30 ολόκληρα χρόνια στην ψυχή μου, μα σήμερα, μα πού ο πατέρας της, ο δόν Πέδρο, πέθανε, μπορώ να μιλήσω έλευθερα... Έσείς, σενιόρ, θ' άκούσετε πρώτος το φριχτό αυτό μυστικό, μα θάσαστε κι' ο τελευταίος... Σας δίνω ύπόσχεση γι' αυτό, την ύπόσχεση του Σάμπα, που δεν την πάτησε ποτέ του...

Λοιπόν, έδω και τριάντα χρόνια βρισκόμιον στην άμμη της φριχής μου... Όλα μου χαμογελοΰσαν: Δάξα, παράδες, γυναίκες...

Μία βαθεία, έκει πούχωνα το τελευταίο μου σουβλερό κοντάρι στη ράχη του πιο μακασμένου ταύρου, απ' όσους είχα ως τότε σκοτώσει, ένα πελώριο μπουζέτο με φρέσκα πολύχρωμα λουλούδια έπεσε στα πόδια μου... Το ξεχώρισα άμέσως, αυτό το όλεϊριο και μοιράο μπουζέτο, απ' τ' ά τόσα άλλα που βρισκόνοιταν ολόγυρά μου και με λιχτάφα παράξενη το άρπαξα και τόσφιξα στην άγκαλιά μου... Την ίδια στιγμή έφριξα το βλέμμα μου στο άντικρυνό έσορείο και είδα τ' ά μελαγχολικά και πλάνα μαύρα μάτια της πνώρης κοπέλλας που μου το πέταξε, νάνα χαρφωμένα με άλλόκοτη έκφραση άπάνω μου.

Ήταν ή σενιορίτα Γιοζέφα Βολίβαρ...

Η καρδιά μου χτύπησε με δυνατούς, γεμάτους πόνο, παλμούς... Ταραγμένος ανεξήγητα, τη χαίρετσα με βαθεία ύποκλιση, βγάδοντας το καπέλο μου, κι' άποτραβήχτηκα με την ψυχή μου πλημμυρισμένη απ' το μεθύσι μιας άγάτης τρελλής, παράφορης.

Τρεις μέρες κατόπιν συναντήθηκα με τη Γιοζέφα για πρώτη φορά. Μ' άναπόσσε κι' αυτή σαν τρελλή και πέσαμε ο ένας στην άγκαλιά του άλλου, σαν να μ' άς έστρογγυλε λάτοια άνώτερη δύναμη. Ό, σενιόρ, τί εύτυχία ήταν έκείνη!... Τι μεθύσι, τί τρέλλα, Θεέ μου!... Η μέρες περνούσαν πειρά γεμάτες εύτυχία και γεμάτες άπόλαυση για μένα... Ήμέρες άγάτης, ήμέρες ξεγνοιασιάς, μα και παληανθωπιάς εκ μέρους μου. Ήμιον κακομαθημένος, σενιόρ... Η δόξα είχε ρίξει τη σατίλα στην ψυχή μου...

Ένα πρωί, γιαού κι' ήλιόλοστο, είχαμε κάνει μαζί ένα μακρινό περιπάτο, καθάλλα στ' άλογά μας...

Η Γιοζέφα ήταν άμύθητη και μελαγχολική σ' όλο αυτό το διάστημα, κι' εγώ είχα άρχισει πειρά να την βορφεμα και δεν έδωσα και τόση προσοχή σ' αυτό... Φτάνοντας σε κάποιο έρημικό μέρος, γεμάτο βράχια, ξεπεζέψαμε και ξαπλώσαμε στην προσινάδα, χωρίς ν' αλλάξουμε μιλάει... Έξαφνα άκουσα τη φωνή της, συγχινημένη και τρεμάμενη να μου λέη:

— Ξέρεις, Σάμπα; Ο μπαμπάς μου με παντρεύει την άλλη Κυριακή με τον στρατηγό Γκαλλιάρντο... Έπιμένει στο γάμο αυτό και νοιώθω τη δυστυχία να με σχίζει με τ' ά νύχτα της... Η ψυχή μου εινε δική σου, άγατημένη μου... Βοήθησέ με να τ' ά βγάλω πέρα...

Την κνττάξα με άνια, βγάδοντας ένα στεναγμό στενοχωρίας, και της είπα, όσο μπορούσα πιο άδιάφορα:

— Μην κάνεις έτσι, καίμενη... Δεν θά σε φάη ο γερο-στρατηγός. Έχεις όνομα, έχεις παράδες, θά λησεται εύτυχισμένη.

Μόλις άκουσε τ' ά σκληρά μου λόγια, πανάχτηκε με λύσσα ολόορθη...

Η φωνή της, σαν σφύριγμα όχιάς, άκούστηκε γεμάτη μανία:

— Τόν μισώ τόν στρατηγό, τόν μισώ όσο άγαπώ... όσο άγαπούσα έσένα... Μα τώρα πειρά δεν σ' άγαπώ... Τ' άκους, άτιμε!...

Σήκωσα άδιάφορα τούς ώμους μου και της είπα:

— Πάμε; Κοντεύει ημεσμέρα...

Μα την ίδια στιγμή ένα λυσασμένο χτύπημα καμτσικιού, του καμτσικιού της, μου μάτωσε το πρόσωπο... Θόλωσαν τ' ά μάτια μου και το μυαλό μου σκοπιόταν... Πετάρχητα όρθιος και τραβάνοντας το σπιλέττο μου, αυτό το ίδιο σπιλέττο που βέλεπε δώ χαρφωμένο, τη χτύπησα, τυφλωμένος από θυμό, κατάρχητα... Νά!... Έτσι, σενιόρ... Με τρομάρα είδα τότε τον καλή ταυρομάχο να σηκώνεται όρθιος. Με φλόγες στα άγριεμένα μάτια του, σήκωσε, γρήγορος σαν άστραπή, το μακρύ εκείνο σπιλέττο και το κάφωσε στην καρδιά του!...

Χλωμός απ' τη φρίκη, τόν δέχτηκα στην άγκαλιά μου, και κνττάζοντάς τον με άγωνία, είδα τ' ά μάτια του να βασιλεύουν άργά, ενώ τ' ά χείλη του μουρμούριζαν σιγαλά τ' ά τελευταία του αυτά λόγια:

— Κράτησα την ύπόσχεσή μου, σενιόρ... Έσείς πρώτος και τελευταίος άκούσατε το μυστικό μου απ' το στόμα μου...

Ένα χτύπημα του καμτσικιού της, μου μάτωσε το πρόσωπο...